

N M-3
104 III

Latvju tautas dejas

3. burtnīca

Savākuši

Johanna Rinks un Jānis Ošs

Mūziku kārtojis

Eduards Grinvalds

0310024899
~~72-30.102~~

462018

N M-3
104

Dubl.

Latvju tautas dejas

3. burtnica

Savākuši

Johanna Rinks un Jānis Ošs

Mūziku kārtojis

Eduards Grīnvalds

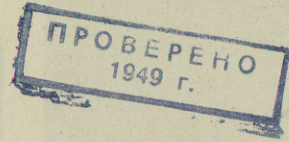
1936. g.

J. Oša izdevums

Krājumā A/S. Valters un Rapa grāmatnīcā

Vija Lāča Latv. PSR
Valsts bibliotēka

72 - 30.102 X

Latvijas
Tautas dejas

3. sējums

Johans Rūks un Jānis Ozā

Edvards Čirvaldis

3. burtnīcas saturs:

21. Rucavietis.
22. Krusta kazāks.
23. Jautrais stūris.
24. Ritenītis.
25. Sešdancis.
26. Ķekatnieku deļa.
27. Tautas polka.
28. Jautrā vija.
29. Apaļlais mēness.
30. Polka.

Rucavietis, krusta kazāks, jautrais stūris un sešdancis uzrakstīti pēc Brīvdabas mūzeļa biedrības etnografiskā sarīkojuma demonstrējumiem, kas notika 1935. gada pavasarī Rīgā un kuŗos piedalījās mūsu tautas tradīciju glabātāji no Rucavas apkārtnes. Sprīežot pēc satura, jautrais stūris savu nosaukumu dabūjis no attīecīgām deļas figūrām. Tas pats sakāms par krusta kazāku, kuŗa nosaukums deļas nepazīnēju var pavelīnāt uz aizdomām, ka še darīšana ar kādu patapīnājumu no krieviem. Patiesībā, krusta kazākā nav nekā krieviska. Jādōmā, ka deļa savu nosaukumu dabūjusi no pagasta ziņneša, kuŗu senāk tauta dēvēja par «kazāku», jo arī deļā tās dalībniekiem daudz jāstaīgā — kru-stām, šķērsām.

Ritenītis uzrakstīts tā, kā šī deļa agrāk deļota Mangaļu pagastā.

Ķekatnieku deļa senāk bijusi plaši pazīstama Vidzemes Malienā — gan kā deļa, gan kā rotaļa. Ķekatnieki (Malienā — «čīgāni», «Mārtīņa bērni») to saukājuši arī par «lāča dīdīšanu», jo rotaļnieki centušies atdarīnāt lāča zvalstīgās kustības.

Jautrā vija (saukta arī «trakais šēns») pirms gadiem 30 deļota visā Kurzemē. Tās apraksts sniegts pēc nīcēniešu īzpīdījuma.

Tautas polku pirms gadiem 30—40 deļoja Vidzemes Malienā, Gulbenes apkārtnē.

Apalā mēnešā apraksts sniegts pēc Kursas senatnes tēlotāja rakstnieka nelaiķa J. Janševska atstātījuma.

Rucavietis.

I.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.

II.

9. 10. 11. 12.

III.

13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Rucavietis.

Novietojums. Četrpāru grupa (zīmēj. Nr. 1).

Izpildījums.

1. tūre.

I. 1.—8. t. $\times 2$. — Sadevušies rokās, dejojāji izveido dārziņu un griež to, soļojot sīkiem soliņiem, 8 taktis pa labi, pēc tam 8 taktis pa kreisi.

II. 1) 9.—12 t. $\times 2$. — Pirmais un trešais pāri, dejojami polku, mainās vietām, kas veicams 4 taktīs. Mūzikai atkārtoties, pāri atgriežas savās vietās, tikai tagad polka griežama nevis pa labi, kā to parasti dejo, bet pa kreisi.

2) 9.—12. t. $\times 2$. — Iepriekš aprakstītā figūra otrajam un ceturtajam pāriem.

2. tūre.

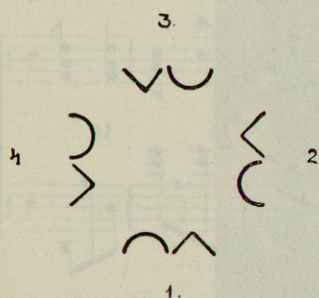
I. 1.—8. t. $\times 2$. — Kungi sadodas rokās, kā parādīts zīmējumā Nr. 2, un soļodami paātrinātā marša solī, griež titaviņas — 8 taktis pa labi, pēc tam 8 taktis pa kreisi.

II. — Atkārtojas 1. tūres II. daļa.

3. tūre.

I. 1.—8. t. \times 2. — Dāmu tītaviņas.

II. Atkārtojas 1. tūres II. daļa.

Zīmējums Nr. 1.

Zīmējums Nr. 2.

4. tūre.

I. 1.—8. t. \times 2. — Divi dārziņi. Tos izveido vienlaicīgi 1. ar 2. un 3. ar 4. pāru. Dārziņi griežas 8 taktis pa labi, pēc tam 8 taktis pa kreisi.

II. Atkārtojas 1. tūres II. daļa.

5. tūre.

I. 13.—20. t. \times 3. — Dubultvija. Šī dejas figūra izpildāma šādi: pārinieki pagriežas viens pret otru, t. i. kungi dejas ceļa virzienā, bet dāmas pretvirzienā; tad pārinieki sadodas labajos elkoņos un apiet viens otram apkārt, pēc kam turpina gājienu iesāktā virzienā; sastopoties ar nākošo pretī nācēju, jāsadodas kreisajos elkoņos u. t. t.

II. 9.—12. t. \times 2. — Kad vija pabeigta, t. i., kad pārinieki no jauna sastapušies, seko riņķa polka visiem 4 pāriem, ar ko arī deja noslēdzas.

Krusta kazāks.

I.

II.

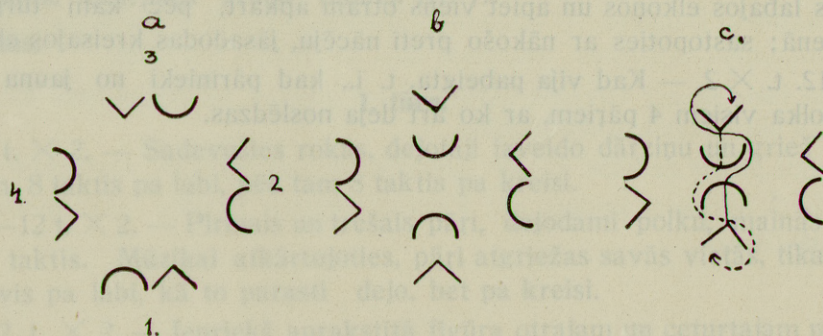
Krusta kazāks.

Novietojums. Četrpāru grupa (zīm. Nr. 3-a).

Izpildījums.

I. 1.—8. t. $\times 2$. — Dārziņš pa kreisi un pa labi; parastais gājiena solis.

II. 9.—16. t. $\times 2$. — Astotnieks 1. un 3. pārim, kas izpildāms šādi: minēto pāru kungi parastā gājienā solī dodas viens otram pretī uz dejotāju grupas vidu; dāmas seko saviem kungiem, turēdamās 1 soli aiz viņiem (zīm. Nr. 3-b); sastapdamies, kungi griež viens otram ceļu pa labi, bet pretī nākošām dāmām — pa kreisi, kā tas parādīts zīmēju-

Zīmēj. Nr. 3.

mā Nr. 3-c; nonākuši pretējo pāru vietās, dejotāji nekavējoši dodas atpakaļ un griež ceļu pretī nācējiem — kā iepriekš paskaidrots.

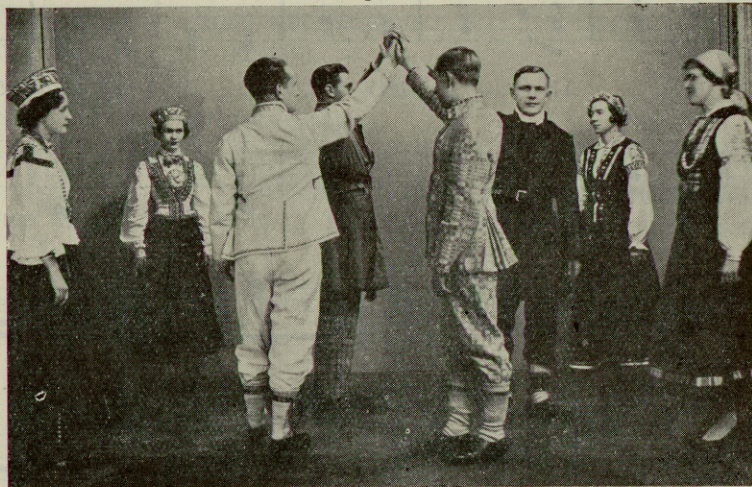
III. 1.—8. t. $\times 2$. — Astotnieks 2. un 4. pārim.

IV. 9.—16. t. \times 2. — Astotnieks stūru pāriem, ko izpilda vienlaikus 1. ar 2. un 3. ar 4. pāru.

V. 1.—8. t. \times 2. — Astotnieks stūru pāriem, ko izpilda vienlaikus 1. ar 4. un 2. ar 3. pāru.

VI. 9.—16. t. \times 2. — Žoga pīšana. Šajā dejas figūrā piedalās visi 4 pāri, kā tas aprakstīts deviņdancī (skat. «Latvju tautas dejas», 2. burtn.). Nonākuši savās vietās, pārinieki apgriež viens otru papriekš kreisajos, tad labajos elkoņos, pēc kam nostājas četrpāru grupā.

VII. 1.—8. t. \times 2. — Kungi izveido un griež sudmaliņas — 8 taktis pa kreisi, 8 taktis pa labi (zīmēj. Nr. 4.), pēc kam atiet savās vietās.

Zīmēj. Nr. 4.

VIII. 9. 16. t. \times 2. — Dāmu sudmaliņas.

IX. 1.—8. t. \times 2. — Žoga pīšana — kā VI. gājienā.

Piezīme. Ja deju vēlams pagarināt, tad pēc katrām sudmaliņām, kā to dara rucavieši, var iepīt astotniekus, t. i. atkārtot II., III., IV. un V. gājienu.

Jautrais stūris.

I.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.

9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16.

II.

17. 18. 19. 20.

III.

21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28.

Jautrais stūris.

Novietojums. Četrpāru grupa.

Izpildījums.

1.—8. t. — Gājiena solī dārziņš pa kreisi.

9.—16. t. — Dārziņš pa labi.

II. A. 17 t. — 1. un 3. pāris mūzikas ritmā izpilda 3 soliņus uz grupas vidu (kr., l. kr.), uzsvērot 1. un 3. soli.

18. t. — Tas pats, kas 17. t., tikai soļot jāsāk ar labo kāju (l., kr., l.).

19.—20. t. — Pāri parastiem gājiena soļiem mainās vietām, t. i. 1. pāris ieņem 3. pāra vietu, 3. pāris — 1. pāra vietu. Bez tam, 19. taktī uz «viens», t. i. vietu maiņas gājieni uzsākot, dejotāji sasit plaukstas.

17—20. taktīm atkārtojoties, pāri iepriekš aprakstītā kārtībā nonāk atpakaļ savās vietās.

B. 17.—20. t. \times 2. — Vietu maiņa 2. un 4. pāriem.

III. 21.—28. t. \times 3. — Parastā vija (kā rotaļā «Stāsti manim, Daugaviņa»), kurā vēl iepītas šādas figūras: 1) kungi, sastapuši savas dāmas, ne tikai sadodas elkoņos, bet apgriez tās 1 reizi apkārt, pēc kam turpina vijas gājienu agrākā virzienā; 2) sastapušies otrreiz ar savām dāmām, kungi viņas apgriez papriekš labajos, pēc tam kreisajos elkoņos un tad nostājas savās vietās.

IV. 1.—16. t. — Titaviņas kuņģiem — 8 taktis pa labi, 8 taktis pa kreisi (zīmēj. Nr. 2).

V. 17—20. t. \times 4. — II. daļas atkārtojums.

VI. 21.—28. t. \times 3. — Vijas atkārtojums.

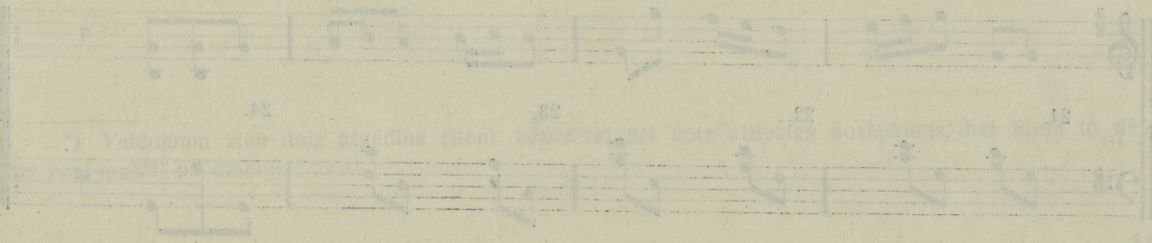
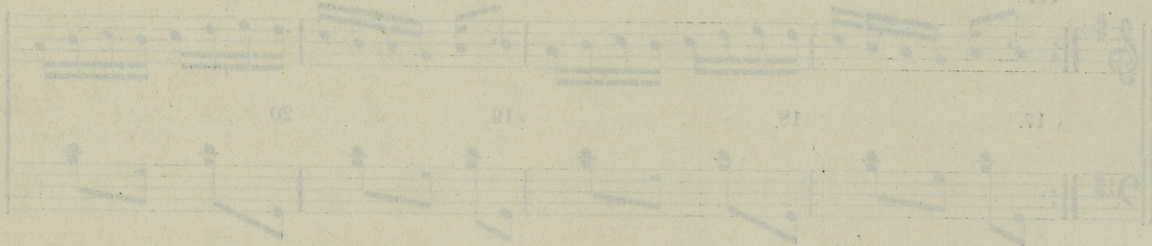
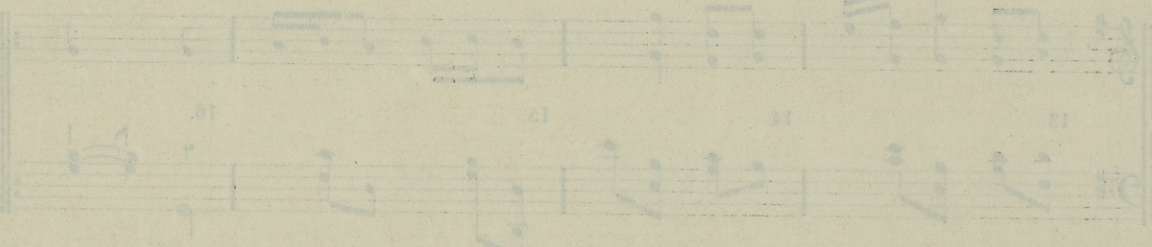
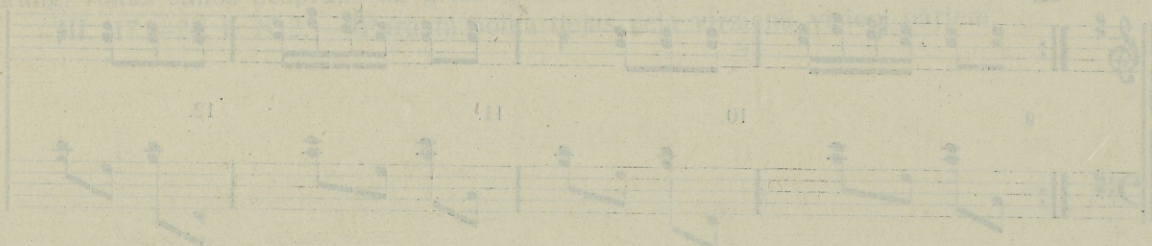
VII. 1.—16. t. — Titaviņas dāmām.

VIII. 17.—20. t. \times 4. — II. daļas atkārtojums.

IX. 21.—28. t. \times 3. — Vijas atkārtojums.

X. 1.—16. t. — Dārziņš pa kreisi un pa labi.

Noslēgumā (1.—16. t. \times 2) 1. pāra kungs sāk siet mezglus, kā «eņģelīti» (sk. aprakstu un zīmējumus «L. t. d.» 2. burtn.), līdz atkal visi dejojāji nostājušies dārziņā.

Ritenītis.

I.

Measures 1-4 of the first system. The treble clef staff contains a melody of eighth and sixteenth notes. The bass clef staff contains a bass line with chords and eighth notes. Measure numbers 1, 2, 3, and 4 are indicated below the bass staff.

Measures 5-8 of the first system. The treble clef staff continues the melody. The bass clef staff continues the bass line. Measure numbers 5, 6, 7, and 8 are indicated below the bass staff.

II.

Measures 9-12 of the second system. The treble clef staff features a more complex melody with some triplets. The bass clef staff continues the bass line. Measure numbers 9, 10, 11, and 12 are indicated below the bass staff.

Measures 13-16 of the second system. The treble clef staff continues the melody. The bass clef staff continues the bass line. Measure numbers 13, 14, 15, and 16 are indicated below the bass staff.

III.

Measures 17-20 of the third system. The treble clef staff continues the melody. The bass clef staff continues the bass line. Measure numbers 17, 18, 19, and 20 are indicated below the bass staff.

Measures 21-24 of the third system. The treble clef staff continues the melody. The bass clef staff continues the bass line. Measure numbers 21, 22, 23, and 24 are indicated below the bass staff.

Ritenītis*).

Novietojums. Dejojāji nostājušies dārziņā. Pāru skaits nav ierobežots.

Izpildījums.

I. A. 1.—6 t. — Dārziņš griežas polkas solī pa labi.

7.—8. t. — Dejojāji atlaiž rokas, pēc kam pāriņieki pagriežas viens pret otru, sadodas lab. elkoņos un tāpat polkas solī apdejo viens otram apkārt.

B. 1.—6. t. — Dārziņš pa kreisi.

7.—8. t. — Griešanās kreisajos elkoņos.

II. A. 9. t. — Dāmas, iespraudušas rokas sānos, izpilda 3 tecīgus soļus uz dārziņa vidu; solī jāsper ar uzsvāru, lai būtu dzirdami kāju piespērieni.

10. t. — Dāmas 3 reizes sasit plaukstas.

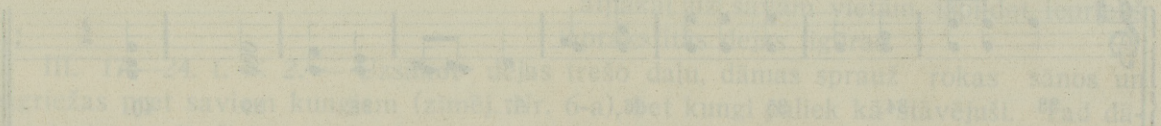
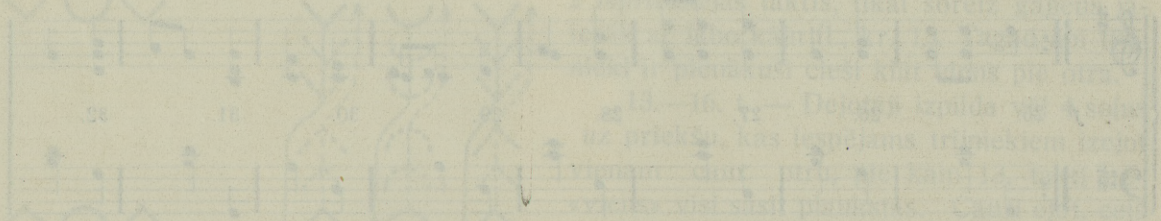
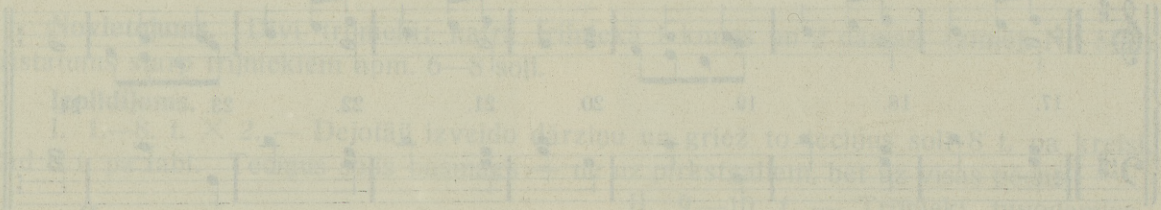
11. t. — Dāmas izpilda vēl 3 soļus uz dārziņa vidu, tāpat kā 9. taktī.

12. t. — Plaukšķināšana, tāpat kā 10. taktī.

13.—16. t. — Dāmas apgriežas apkārt un polkas solī dodas pie saviem kungiem, kurus apgriež lab. elkoņos, pēc kam nostājas savās vietās.

B. 9.—16. t. — Iepriekš aprakstītās dejas figūras izpilda kungi; starpība tikai tā, ka kungi rokas sānos nesprauž un griež dāmas kreisajos elkoņos.

III. 17.—24. t. × 2. — Parastā polka dejas ceļa virzienā visiem pāriem.

*) Veidojuma ziņā deja atgādina riteni, kāpēc tai arī dots attiecīgs nosaukums, bet tauta to dēvē arī par «puķīt' pa dambi».

Sešdancis.

I.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.

II.

ff 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 15. 16.

III.

17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24.

IV.

f 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32.

33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40.

v.

Sešdancis.

Novietojums. Divi trijnieki; katrā trijniekā 1 kungs un 2 dāmas (zīmēj. Nr. 5-a); atstatums starp trijniekiem apm. 6—8 soļi.

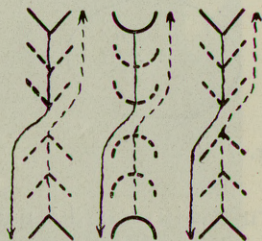
Izpildījums.

I. 1.—8. t. \times 2. — Dejotāji izveido dārziņu un griež to tecīgus solī 8 t. pa kreisi, tad 8 t. pa labi. Tecīgus solis pasmags — ne uz pirkstgaliem, bet uz visas pēdas.

a.

6.

2.

1

Zīmēj. Nr. 5.

II. 9.—10. t. — Trijnieki, tuvodamies viens otram, izpilda 3 pamazus soļus mūzikas ritmā, uzsverot 1. un 3. soli (kr., lab., kr.).

11.—12. t. — Izpildījums tāds pat, kā 2 iepriekšējās taktīs, tikai šoreiz gājiens jāiesāk ar labo kāju (l., kr., l.). Tagad abi trijnieki ir pienākuši cieši klāt viens pie otra.

13.—16. t. — Dejotāji izpilda vēl 4 soļus uz priekšu, kas iespējams trijniekiem izejot vienam caur otru, pie kam 13. taktī uz «viens» visi sasit plaukstas. Cauri ejot, ceļš jāgriež pa labi (zīmēj. Nr. 5-b). Nonākuši pretējās vietās, dejotāji apgriežas apkārt.

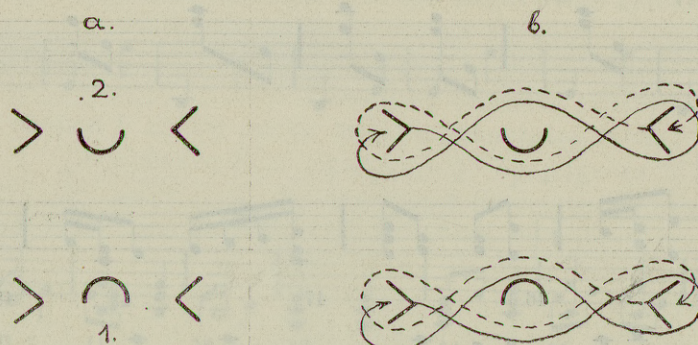
9.—16. t. atkārtojoties, trijnieki dodas atpakaļ uz savām vietām, izpildot iepriekš aprakstītās dejas figūras.

III. 17.—24. t. \times 2. — Uzsākot dejas trešo daļu, dāmas sprauž rokas sānos un pagriežas pret saviem kungiem (zīmēj. Nr. 6-a), bet kungi paliek kā stāvējuši. Tad dāmas tecīgus solī skrien astotnieku ap saviem kungiem, kuŗi stāv uz vietas (zīmēj. Nr. 6-b).

IV. A. 1.—8. t. — Kungi tecīgus solī dodas uz grupas vidu viens otram pretī un sadodas lab. elkoņos; dāmas pagriežas viena pret otru un tāpat sadodas lab. elkoņos

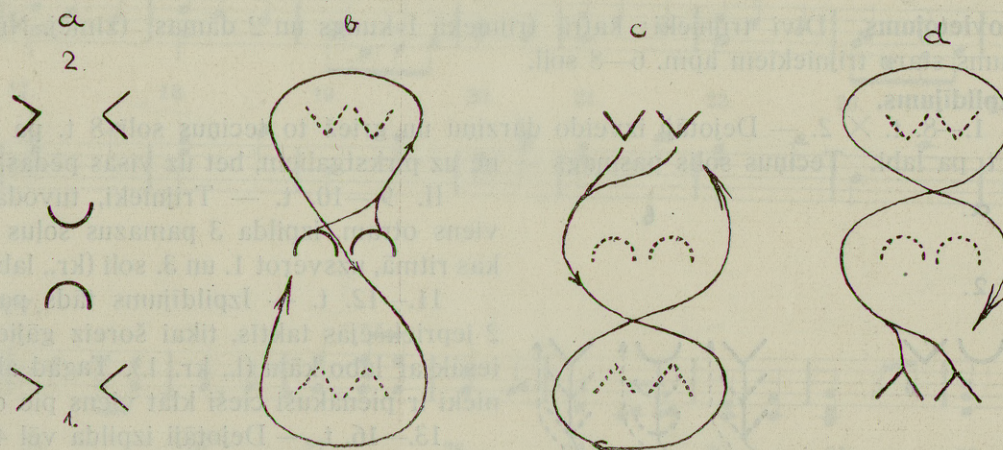
(zīmēj. Nr. 7-a). Seko griešanās tecinūs solī — 4 taktis labajos, 4 taktis kreisajos elkošos.

B. 1.—8. t. — Visu 3 pāru pārinieki apņemas ap vidukli, kā zīmēj. Nr. 8 parādīts, pēc kam izpilda lielo astotnieku. Zīmējums Nr. 7-b. rāda vidējā pāra, t. i. kungu skrējiena ceļu; zīmējums Nr. 7-c rāda 2. trijnieka, bet zīmējums Nr. 7-d — 1. trijnieka dāmu skrējiena ceļu.

Zīmēj. Nr. 6.

V. 17.—24. $\times 2$. — Pēc lielā astotnieka izpildīšanas kungi šķiras un dodas pie savām dāmām. Tagad katrs trijnieks izveido savu dārziņu. Tie griežas tecinūs solī — 8 taktis pa kreisi, 8 taktis pa labi.

Zīmēj. Nr. 7.

VI. Katra trijnieka dalībnieki sadodas krustiski rokas, kā parādīts zīmēj. Nr. 9.

25.—28. t. — Trijnieki, virzīdamies viens otram pretī, izpilda 4 palēciena soļus uz priekšu.

29.—32. t. — 4 palēciena soļi atpakaļ (atmuguriski), pie kam pēdējās 2 taktīs (39. un 40.), dāmas mainās vietām, kas veicams šādi: kungs un kreisā dāma paceļ sadotās rokas uz augšu, kā tas parādīts zīmēj. Nr. 10; labā dāma pārvietojas uz kreiso pusi, izdodama apakš paceltām rokām, bet kreisā dāma uz labo pusi.

Lai dejas figūru atkārtotu, dejojāji uz mirkli palaiž rokas, bet tūlīt tās sadod krustiski.

33.—40. t. — Iepriekš aprakstītā atkārtojums.

VII. 1—8. t.×2. — Abu trijnieku kungi teciņus solī dodas uz grupas vidu, sadodas lab. elkoņos un 1 reizi apgriežas apkārt, pēc kam dodas pie pretējo trijnieku dāmām, t. i. 1. trijnieka kungs pie 2. trijnieka 1. dāmas, bet 2. trijnieka kungs pie 1. trijnieka 2.

Zīmēj. Nr. 8.

Zīmēj. Nr. 9.

Zīmēj. Nr. 10.

dāmas. Apgriezuši šīs dāmas 1 reizi kreisajos elkoņos, kungi no jauna dodas uz vidu, kur vēl reiz sadodas un apgriežas lab. elkoņos. Seko atkal dāmu griešana, kā iepriekš aprakstīts, tikai šoreiz 1. trijnieka kungs griež 2. trijnieka 2. dāmu, bet 2. trijnieka kungs — 1. trijnieka 1. dāmu.

1.—8. t. \times 2. — Kad visas 4 dāmas izgrieztas, kungi dodas pēdējo reizi uz grupas vidu, kur griežas elkoņos (labajos, tad kreisajos) līdz mūzikas beigām, pēc kam neatiet vis pie savām dāmām, bet paliek grupas vidū un apņem viens otru ap vidukli, lai tūlīt no vidus uzsāktu dejas nākošo gājienu.

VIII. 9.—10. t. — Kungu pāris mūzikas ritmā izpilda 3 smagus soļus pret 1. trijnieka dāmām.

Zīmēj. Nr. 11.

11.—12. t. — Kungu pāris tecinus solī atmuguriski atiet uz grupas vidu, kur apgriežas pret 2. trijnieka dāmām.

13.—14. t. — Atkārtojas tā pati darbība, kas 9.—10. t., tikai šoreiz kungi tuvojas 2. trijnieka dāmām.

15.—16. t. — Kungi tecinus solī atmuguriski atiet uz grupas vidu un pagriežas pret 1. trijnieka dāmām.

IX. 41.—48. t. \times 2. — Abu trijnieku dāmas ar kabatas lakatiņa palīdzību izveido vārtus, kuri vajadzīgi sekojošai dejas figūrai, kas rit strauji un gandrīz līdzinās žīgāšanai trīspāru dejā (sk. «Latvju tautas dejas», 1. burtn.).

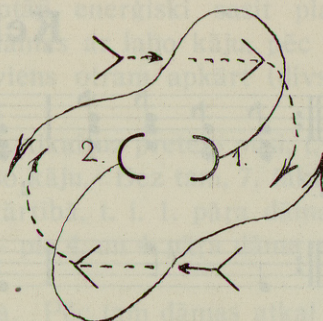
Žīgāšanu ievada kungi un 1. trijnieka dāmas. Kungi, arvien vēl turēdamies apņemušies ap vidukli, dodas 1. vārtos (zīmēj. Nr. 11), kas virzās viņiem pretī. Izgājuši cauri vārtiem, kungi apgriežas apkārt un dodas uz grupas vidu, kur ir radušies jauni vārti. Šoreiz tos ir veidojušas 2. trijnieka dāmas, kuŗas ir jau paspējušas izmainīties vietām ar 1. trijnieka dāmām, kas aiztecējušas uz 2. trijnieka vietu.

Žīgāšana turpinās, kamēr dāmas nav atgriezušās savās vietās. Kopskaitā kungu pārim iznāk iet cauri 4 vārtiem; dāmām — katram pārim 1 reizi (dāmu pāri sastopas tikai 2 reizes, pie kam 1. reizi cauri vārtiem iet 1. trijnieka dāmas, 2. reizi — 2. trijnieka dāmas).

Mūzikai beidzoties, visiem 3 pāriem jābūt savās vietās (kungu pārim vidū, dāmu pāriem malās).

X. 1.—8. t. — Dāmas lēnā solī dodas pastaigas gājienā — pretī dejas ceļa virzienam (zīmēj. Nr. 12); kungi dodas dejas ceļa virzienā tecīņus solī, kas ir 2 reiz ātrāks par dāmu soli; viņi skrien līču-loču, līdz nokļūst savu dāmu starpā.

1.—8. t. atkārtojoties, visi 6 dejotāji izveido kopīgu dārziņu un griež to pa labi, ar ko deja arī noslēdzas.

Zīmēj. Nr. 12.

Ķekatnieku deja.

I.

1. 2. 3. 4.

II.

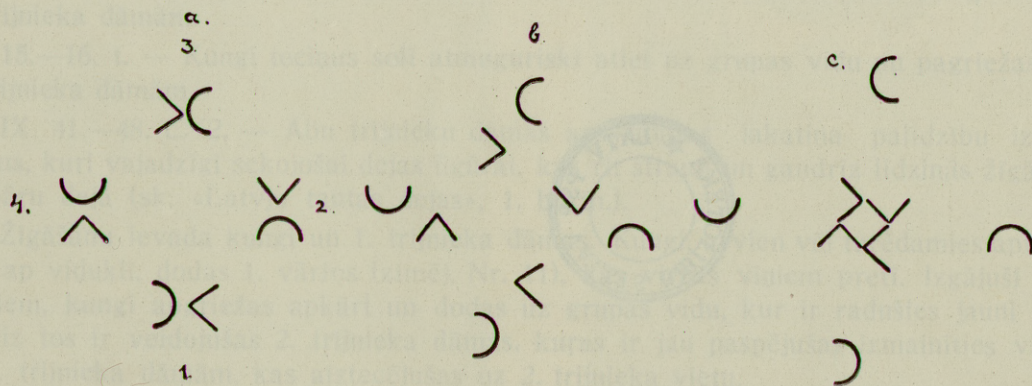
5. 6. 7. 8. 8.

Ķekatnieku deja.

Novietojums. Četrpāru grupa. Pārinieki pagriezušies viens pret otru (zīmēj. Nr. 13-a).

Izpildījums.

1. 1. t. — Visi dejotāji sprauž rokas sānos un izpilda vienu pievilciena soli pa labi, t. i. kungi uz ārpusi, dāmas uz iekšpusi (zīmēj. Nr. 13-b).
2. t. — Vēl viens pievilciena solis pa labi (zīmēj. Nr. 13-c).
3. t. — Pievilciena solis pa kreisi. Pēc šī soļa dejotāju novietojums ir tāds pat, kā pēc 1. takts (zīmēj. Nr. 13-b).

Zīmēj. Nr. 13.

4. t. — Vēl viens pievilciena solis pa kreisi. Tagad dejotāji ir nonākuši izejas stāvoklī (zīmēj. Nr. 13-a).

1.—4. t. atkārtojoties, dejotāji iepriekš aprakstīto dejas figūru atkārtoti, tikai uz pretējo pusi, t. i. kungi uz iekšpusi un dāmas uz ārpusi.

II. 5.—8. t. — Piektajā taktī uz «viens» visi dejotāji enerģiski sasit plaukstu un reizē ar to uzsāk divsoļu polku — kungi arkreiso, dāmas ar labo kāju, pēc kam pārinieki sadodas abās rokās un minētajā solī apdejo viens otram apkārt (divsoļu polkas soļa aprakstu sk. «L. t. d.» 2. burtn. 15. l. p.).

5.—8. t. atkārtoties, atkārtojas arī dejas figūra, tikai uz pretējo pusi, t. i. pārinieki divsoļu polku uzsāk — kungs ar labo, dāma ar kreiso kāju. Bez tam, 7. taktī dāmas atstāj savus kungus un pārvietojas pāru numerācijas kārtībā, t. i. 1. pāra dāma dodas pie 2. pāra kunga, 2. pāra dāma — pie 3., 3. pāra dāma — pie 4. un 4. pāra dāma — pie 1. pāra kunga.

Kad dāmas tā pārvietojušās, deja sākas no jauna. Pēc tam dāmas atkal maina vietas (tāpat pāru numerācijas kārtībā). Lai dāmas atkal nonāktu pie saviem kungiem, deja izpildāma 4 reizes.

Ķekatnieku dejai ir arī vārdi:

Danco, lāci! danco, lāci!
Saimeniece samaksās
— Šķiņķi gaļas, klaipu maizes,
Trīs kapeikas sīkas naudas.

Tautas polka.

I.

1. 2. 3. 4.

5. 6. 7. 8.

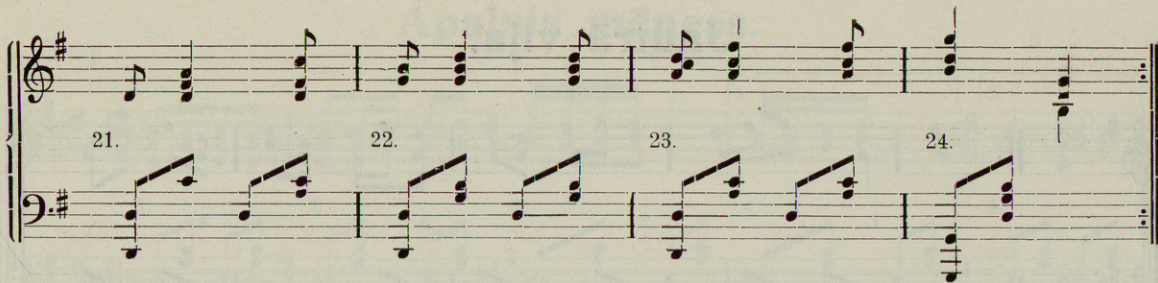
II.

9. 10. 11. 12.

13. 14. 15. 16.

III.

17. 18. 19. 20.

Tautas polka.

Novietojums. Pāru kolonna. Pārinieki pagriezušies viens pret otru un sadevušies rokās (kungam dāmai — labo, dāma kungam — kreiso).

Izpildījums.

I. 1. t. — Viens polkas solis sānis — dejas ceļa virzienā (kungam — pa kreisi, dāmai — pa labi).

2. t. — 3 kāju piesitieni (kungam — l., kr., l.; dāmai — kr., l., kr.).

3. t. — Viens polkas solis sānis — pretvirzienā (kungam — pa labi, dāmai — pa kreisi).

4. t. — 3 kāju piesitieni (kungam — kr., l., kr.; dāmai — l., kr., l.).

5.—8. t. — Iepriekš aprakstītā atkātojums.

1.—8. t. atkātojoties, pārinieki dejo parasto polku dejas ceļa virzienā.

II. un III. daļām dejas izpildījums tāds pat kā I. daļā.

Jautrā vija.

I.

1. 2. 3. 4.

5. 6. 7. 8.

II.

9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16.

Jautrā vija.

Novietojums. Četrpāru grupa.

Izpildījums.

I. 1.—2. t. — 1. un 3. pāri tecinus solī skrien viens otram pretī uz grupas vidu.

3.—4. t. — 1. un 3. pāri skrien atmuguriski tecinus solī atpakaļ uz savām vietām.

5.—8. t. — Iepriekš aprakstīto dejas figūru izpilda 2. un 4. pāri.

1.—8. t. atkārtojoties, sadejo stūru pāri: pirmajās 4 taktīs — 1. ar 2. un 3. ar 4.; pēdējās 4 taktīs — 1. ar 4. un 3. ar 2.

II. 9.—12. t. — Dāmas dodas parastiem soļiem mūzikas ritmā uz grupas vidu, sadas labajās rokās, tās paceļot slīpi uz augšu, un griež sudmaliņas, kas ilgst vienu riņķi.

13.—16. t. — Dāmas, tuvodamās saviem kungiem, sniedz viņiem kr. r., pēc kam pārinieki, pacēlušī sadotās rokas slīpi uz augšu, apiet viens otram apkārt.

9.—16. t. atkārtojoties, iepriekš aprakstīto figūru izpilda kungi.

III. 1—8. t. × 2. — Atkārtojas I. daļa.

IV. 9.—16. t. × 2. — Atkārtojas dejas II. daļa ar to starpību, ka dāmas un tāpat kungi griež sudmaliņas, sadodoties kr. rokās, bet pārinieki apgājienā sniedz viens otram labo roku.

IV. 9.—16. t. × 2. — Dubultvija.

Apaļais mēness.

I.

Musical notation for section I, measures 1-4. The score is in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). The upper staff (treble clef) contains chords and melodic lines, with first and second endings marked. The lower staff (bass clef) contains a rhythmic accompaniment with eighth notes and chords, numbered 1 through 4.

II.

Musical notation for section II, measures 5-8. The upper staff continues with chords and melodic lines, including first and second endings. The lower staff continues the accompaniment, numbered 5 through 8.

III.

Musical notation for section III, measures 9-12. The upper staff continues with chords and melodic lines, including first and second endings. The lower staff continues the accompaniment, numbered 9 through 12.

IV.

Musical notation for section IV, measures 13-16. The upper staff continues with chords and melodic lines, including first and second endings. The lower staff continues the accompaniment, numbered 13 through 16.

Apaļais mēness.

Apaļais mēness ir pāru deļa. Deļotāju novietojums — pāru kolonna.

Ar ūo deļu, kā to attēlo rakstnieks nelaiķis J. Janševskis, senajā Kursā ievadīta izpriecu daļa godībās un tajā piedalījušies visi viesi — lieli un mazi, jauni un veci. Kolonnas priekšgalā nostāļies cienīgākais pāris, uzņemdamijs deļas vadīšanu. Mūzikai atskanot, deļotāju kolonna devusies pastaigas gāļienā — apkārt pa istabu. Tāpēc tam arī dots izteiksmīgais nosaukums — apaļais mēness. Kad vecākie dalībnieki no deļotāju

kolonnas izstājušies, jaunākie gājienu turpinājuši raitākā gaitā. Ja godības notikušas vasaru un sausā laikā, tad jaunieši, saķērušies virknē, devušies no istabas pagalmā un tālāk — līdz rijai un klētiņai, pēc tam atpakaļ uz istabu. Ja mūzikanu neesot bijis, tad pastaigas gājiena dalībnieki dziedājuši kādu piemērotu dziesmiņu.

Polka.

I.

1. 2. 3. 4.

5. 6. 7. 8.

II.

9. 10. 11. 12.

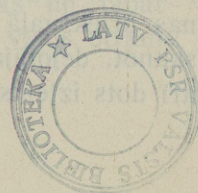
13. 14. 15. 16.

The musical score is written for piano in 2/4 time. It consists of two parts, I and II. Part I contains measures 1 through 8, and Part II contains measures 9 through 16. Each measure is numbered. The score is written in two staves: a treble clef staff for the right hand and a bass clef staff for the left hand. The key signature has one sharp (F#).

Polka.

Novietojums. Pāru kolonna.

Izpildījums. Parastā riņķa polkā.

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0310024899

[020]